

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه دوره دکتری ریاضی و آمار

دانشکده علوم ریاضی، دانشگاه صنعتی اصفهان

این شیوه‌نامه برای برگزاری دوره‌های دکتری با کیفیت مناسب در دانشکده علوم ریاضی تدوین شده است. مطالبی که در این شیوه‌نامه ذکر نشده‌اند بر طبق مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم ریاضی و آیین‌نامه دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی اصفهان انجام می‌شوند.

ماده ۱- شرایط پذیرش و راهنمایی:

۱-۱

الف) عضو هیئت علمی واجد شرایط بندهای ۱-۲ و ۱-۳ متعهد می‌شود راهنمایی رساله دانشجوی دکتری پذیرش شده را تا زمان فارغ‌التحصیلی ادامه دهد. در موارد خاص موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تصمیم‌گیری می‌شود.

ب) عضو هیئت علمی واجد شرایط هنگام درخواست پذیرش دانشجوی دکتری، علاوه بر مدارک مورد نیاز بند ۱-۳، فرم تقاضای پذیرش دانشجوی دکتری را تکمیل می‌کند.

ج) پذیرش دانشجوی دکتری توسط عضو هیئت علمی واجد شرایط بندهای ۲ و ۳ ماده ۱ با در نظر گرفتن کیفیت مقالات ارائه شده و همچنین بررسی سوابق قبلی عضو هیئت علمی در راهنمایی دانشجویان دکتری، انجام وظایف آموزشی-پژوهشی در دانشکده، با رای‌گیری در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به تصویب می‌رسد. در صورت عدم موافقت با پذیرش دانشجو دلایل آن به عضو هیئت علمی اعلام می‌شود.

۲-۱. شرایط آموزشی:

الف) داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس، تدریس بدون احتساب مرخصی با حداقل ارزشیابی مطابق آیین‌نامه ترفیع سالانه

تبصره ۱. ارزشیابی بر اساس میانگین سه سال منتهی به درخواست پذیرش است.

تبصره ۲. در پذیرش اولین دانشجوی دکتری ارزشیابی در نظر گرفته نمی‌شود.

ب) تدریس حداقل یک درس تحصیلات تکمیلی در ارتباط با تخصص عضو هیئت علمی طی این سه سال

ج) فارغ‌التحصیل کردن معادل سه دانشجوی ارشد به عنوان استاد راهنمای اول

۳-۱. شرایط پژوهشی:

ارائه حداقل دو مقاله در مجلات فهرست ISI در سه سال اخیر

تبصره ۱. کیفیت مقالات و نقش عضو هیئت علمی در تهیه مقالات در شورای تحصیلات تکمیلی بررسی می‌شود.

تبصره ۲. مقالات باید در حوزه‌ای باشند که دانشجوی دکتری پذیرش می‌شود.

تبصره ۳. مقالات مستخرج از رساله دکتری هیات علمی نباشند.

ماده ۲- ظرفیت راهنمایی:

۱-۲. ظرفیت راهنمایی دانشجویان دکتری برای اعضا هیات علمی استادیار حداکثر ۲ دانشجو از کلیه دوره‌ها و برای اعضا هیات علمی دانشیار و استاد حداکثر ۳ دانشجو از کلیه دوره‌ها است.

تبصره ۱. صرف‌نظر از نحوه پذیرش دانشجویان فعلی عضو هیئت علمی، یک ظرفیت از سهمیه نخبگان یا دانشجوی خارجی یا سهمیه تشویقی دانشگاه، می‌تواند به ظرفیت‌های بالا اضافه شود.

تبصره ۲. دانشجوی دکتری که عضو هیئت علمی به دلیل همکاری با دانشکده، در شرایط خاص، می‌پذیرد جزء ظرفیت ایشان محسوب نمی‌شود.

تبصره ۳. شرط خروج دانشجوی تحت راهنمایی از ظرفیت عضو هیئت علمی، کسب نمره قبولی در دفاع از رساله تا زمان بررسی درخواست برای پذیرش دانشجوی جدید است.

تبصره ۴. تغییر ظرفیت عضو هیئت علمی در اثر اخراج، انصراف، یا تغییر استاد راهنمای دانشجو در شورای تحصیلات تکمیلی بررسی می‌شود.

تبصره ۵. در هر صورت (دانشجویان واجد تبصره ۲ مستثنی هستند) تعداد دانشجویان تحت راهنمایی برای اعضا هیات علمی استادیار حداکثر ۳ و برای اعضا هیات علمی دانشیار و استاد حداکثر ۴ دانشجو به طور همزمان است.

۲-۲. اعضای هیات علمی با کمتر از ۵ سال سابقه کار در دانشکده علوم ریاضی، از یک دوره پذیرش دانشجوی دکتری می‌توانند حداکثر راهنمایی یک دانشجو را عهده‌دار شوند.

ماده ۳- آزمون جامع آموزشی

۱-۳. آزمون جامع آموزشی در دو بخش کتبی و شفاهی در مجموعه دروس پایه (شامل دو درس هسته که یکی از آن‌ها در گرایش اصلی و دیگری از مجموعه دروس پایه سایر گرایش‌های دانشکده است) و دروس تخصصی (شامل دو درس تخصصی در گرایش دانشجو) به درخواست دانشجو و تایید استاد راهنما (با تکمیل فرم آزمون جامع آموزشی) برگزار می‌شود.

تبصره ۱. در هر نوبت دانشجو ابتدا در آزمون کتبی دروس پایه و سپس به فاصله حداکثر دو هفته در آزمون کتبی دروس تخصصی شرکت می‌کند. در نهایت در زمان مناسب تعیین شده از سوی تحصیلات تکمیلی دانشکده در آزمون شفاهی شرکت می‌کند.

تبصره ۲. آزمون جامع آموزشی در سه نوبت خرداد، شهریور و دی‌ماه در هر سال برنامه‌ریزی می‌شود.

تبصره ۳. جدول دروس هسته گرایش‌های مختلف و جدول دروس قابل اخذ از مجموعه دروس هسته خارج از گرایش تخصصی پیوست آمده است.

۲-۳. نمره‌های آزمون کتبی جامع آموزشی تا روز برگزاری آزمون شفاهی به صورت محرمانه نگه داشته می‌شوند. در صورتی که بخش شفاهی آزمون جامع آموزشی با حضور فیزیکی داوران تشکیل شود برگه امتحان کتبی در همان جلسه تصحیح می‌شود. هم‌چنین در صورتی که برخی داوران از طریق ویدیو کنفرانس در جلسه آزمون شفاهی شرکت کنند، برگه امتحانی اسکن شده به داروان ارسال می‌شود و تا قبل از آزمون شفاهی نمرات آنان محرمانه نگهداری می‌شود.

۳-۳. شرط لازم برای قبولی در آزمون جامع، کسب حداقل نمره ۱۴ در کلیه دروس آزمون کتبی و کسب حداقل معدل ۱۶ در مجموع دو آزمون کتبی و شفاهی (بر مبنای ۶۰% نمره کتبی و ۴۰% نمره شفاهی) است.

تبصره ۱. در صورتی که در حداکثر دو درس نمره زیر ۱۴ کسب شده باشد، با تایید هیات داوران امکان فقط یک بار تکرار امتحان آن دروس وجود دارد.

۳-۴. هیات ارزیابی جامع آموزشی متشکل از استاد (اساتید) راهنما، استاد (اساتید) مشاور (در صورت وجود) و حداقل سه داور از اعضای هیات علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با ۳ سال سابقه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی به تعیین شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

تبصره ۱. نمرات شفاهی و کتبی توسط داوران داده می‌شود. استاد راهنما می‌تواند سوالات کتبی دروس تخصصی را ملاحظه کرده و پیشنهاد خود برای حذف یا اضافه کردن حداکثر دو سوال را مطرح کند.

تبصره ۲. در فرم آزمون جامع آموزشی که توسط دانشجو و استاد راهنما تکمیل می‌شود، دروس مورد نظر برای آزمون مشخص می‌شود. استاد راهنما در این فرم علاوه بر سرفصل دروس تخصصی حداقل سه داور از داخل دانشکده و حداقل سه داور خارج از دانشکده پیشنهاد می‌کند. تحصیلات تکمیلی دانشکده با توجه به لیست پیشنهادی و نظر شورای تحصیلات تکمیلی هیات داوران را تعیین می‌کند.

ماده ۴- آزمون‌های جامع پژوهشی ۱ و ۲

۴-۱. آزمون جامع پژوهشی ۱ باید حداکثر ۹ ماه پس از آزمون جامع آموزشی برگزار شود. در این آزمون دانشجو پیشنهادیه‌ی رساله دکتری خود را در قالب فرم گزارش آزمون جامع پژوهشی ۱ به تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل می‌دهد و پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در حضور هیات داوران با ارائه سمینار از آن دفاع می‌کند.

تبصره ۱. هیات داوران آزمون جامع پژوهشی ۱ متشکل از استاد (اساتید) راهنما، استاد مشاور (در صورت وجود) و دو نفر داور از اعضای هیات علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در دوره های تحصیلات تکمیلی (به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده) است.

۴-۲. آزمون جامع پژوهشی ۲ حداقل ۶ ماه قبل از برگزاری جلسه دفاع از رساله دکتری برگزار می‌شود. هدف از این آزمون بررسی و تایید فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در راستای پیشنهادیه رساله است. دانشجو گزارش کتبی در قالب فرم گزارش آزمون جامع پژوهشی ۲ از پیشرفت کار و دستاوردهای دوره پژوهشی خود را به تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل داده و پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و یک سمینار در حضور کمیته داوری ارائه می‌کند.

تبصره ۱. هیات داوران آزمون جامع پژوهشی ۲ متشکل از استاد (اساتید) راهنما، استاد (اساتید) مشاور (در صورت وجود) و دو نفر داور (به پیشنهاد استاد (اساتید) راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی) از اعضای هیات علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در دوره های تحصیلات تکمیلی است. حداقل یکی از داوران ارزیابی جامع پژوهشی ۲ از خارج دانشکده انتخاب می‌شود.

تبصره ۲. داشتن پذیرش مقاله در هنگام آزمون جامع پژوهشی ۲ الزامی نیست.
تبصره ۳. هیات داوران باید مطابقت پیشنهادیه رساله در آزمون جامع پژوهشی ۱ و گزارش کتبی آزمون جامع پژوهشی ۲ را تایید کنند. هرگونه تغییر در محتوای گزارش جامع پژوهشی یا عنوان رساله باید به تایید هیات داوران برسد.

۳-۴. ارزیابی جامع پژوهشی ۱ و ارزیابی جامع پژوهشی ۲ در سه نوبت در سال برنامه ریزی می‌شود: خرداد، شهریور و دی‌ماه. دانشجو باید درخواست خود و مدارک مورد نیاز را حداقل یک ماه قبل از تاریخ برگزاری جلسه ارزیابی به تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل دهد.

ماده ۵- دفاع و ارزیابی رساله

۱-۵. شرط لازم برای دفاع از رساله برای دانشجویان دکتری برآوردن یکی از موارد زیر است:
الف) پذیرش قطعی دو مقاله علمی پژوهشی مستخرج از رساله که حداقل یکی از آن‌ها در فهرست مجلات ISI و حداقل در چارک سوم برتر Q3 باشد
ب) پذیرش قطعی حداقل یک مقاله مستخرج از رساله در یک مجله در چارک اول برتر Q1

تبصره ۱. مرجع رتبه‌بندی چارک‌ها SJR در سال منتهی به پذیرش مقاله است.
تبصره ۲. حداقل یکی از مقالات باید صرفاً با نام دانشجو و حداکثر همراه با نام استاد راهنما، استاد مشاور یا استاد راهنمای دوره فرصت مطالعاتی تنظیم شده باشد.
تبصره ۳. مسئولیت کفایت کار انجام شده و صحت مقالات پذیرش شده به عهده استاد راهنما است.

۲-۵. پس از تایید استاد راهنما و استاد مشاور، درخواست دفاع دانشجو در شورای تحصیلات تکمیلی بررسی می‌شود. در صورت عدم موافقت با دفاع دلایل آن به استاد راهنما و دانشجو اعلام می‌شود.

۳-۵. رساله دکتری باید حداقل ۶ هفته قبل از دفاع به تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل داده شود.

۱-۷. هیات داوران دفاع از رساله شامل استاد (اساتید) راهنما و استاد (اساتید) مشاور (در صورت وجود) به علاوه سه نفر داور به پیشنهاد استاد (اساتید) راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی در زمینه رشته مورد نظر با مرتبه استادیاری به بالا خواهد بود، که حداقل یک نفر آنها دانشیار به بالا و خارج از دانشگاه باشد. ریاست جلسه دفاع بر عهده سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده یا نماینده وی (در هر صورت به غیر از اعضاء هیات داوران) و بدون حق رأی است.

تبصره ۱. حداکثر تا یک هفته قبل از دفاع نظر داوران خارج از دانشکده در خصوص بلامانع بودن دفاع اخذ می‌شود. در صورتی که نظر حداقل یکی از داوران خارج از دانشکده منفی باشد، در شورای تحصیلات شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۲. حداقل یکی از داوران (به جز اساتید راهنما و مشاور) باید در هر سه آزمون جامع پژوهشی ۱، آزمون جامع پژوهشی ۲ و دفاع از رساله دکتری حضور داشته باشد. موارد استثنا در تحصیلات تکمیلی دانشکده تصمیم‌گیری می‌شود.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۹ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم ریاضی رسید و برای دانشجویان دکتری ورودی ۹۵ به بعد لازم‌الاجرا است.